

Långseruds Friskola ekonomisk förening

Org.nr. 769621-2575

info@langserudsfriskola.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Långseruds Friskola
belägen i Säffle kommun

Tillsyn i Långseruds Friskola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Långseruds Friskola ekonomisk förening (769621-2575) under höstterminen 2016. Långseruds Friskola besöktes av Skolinspektionen den 30 november 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Det saknas officiell statistik över andelen elever som når kunskapskraven i de ämnen sådana finns i årskurs 3. Av skolans sammanställning av kunskapsresultaten som Skolinspektionen tagit del av framgår att lärarna bedömde att samtliga elever år 2016 nådde kunskapskraven i de ämnen där det finns kunskapskrav i årskurs 3; matematik, naturorienterande ämnen, samhällsorienterande ämnen och svenska.

Antalet elever i årskurs 6 vid Långseruds Friskola är för litet för att kunskapsresultat ska redovisas i officiell statistik. Av skolans sammanställning framgår vidare att eleverna i årskurs 6 nådde kunskapskraven för lägst betyget E år 2016 i alla ämnen utom i engelska, religion och svenska. I dessa ämnen var det någon enstaka elev som inte bedömdes ha kunskaper som motsvarade kunskapskraven.

Trygghet och studiero

I utvärderingen av arbetsplanen för år 2015/2016 anges att skolans elever mår bra och att enkätundersökningen som genomförs i årkurs 3-6 visar på höga procentsatser avseende trivsel. Vidare anges i skolans "Trygghetsplan", som utgör skolans plan mot kränkande behandling, att kartläggningen av trygga och otrygga platser i skolmiljön visar att det finns ett par platser som en del elever upplever som otrygga. De elever som Skolinspektionen intervjuar vid tillsynsbesöket säger att "det är inte lika mycket bråk och sådant här och ingen mobbning." Vidare berättar eleverna att lärarna frågar hur eleverna mår och att lärarna är bra på att se om en elev är lite ledsen och om någon går ensam på rasten. När det gäller studieron beskriver de intervjuade eleverna att det alltid är väldigt lugnt i klassrummen när de har lektion och att det också är lugnt i korridorerna.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	
4. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	
5. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	
Ytterligare brister	Föreläggande	2017-08-25

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen bedömer att Långseruds Friskola ekonomisk förening i huvudsak uppfyller författningarnas krav på de områden som granskats i tillsynen. Exempelvis sker ett aktivt och målinriktat värdegrundsarbete och elever uppger i intervju att de tycker att det är lugnt på skolan. Vidare framgår att undervisningen utgår ifrån och anpassas till de enskilda elevernas behov och att eleverna ges ett aktivt lärarstöd.

Skolinspektionen bedömer dock att elevhälsan vid skolan inte som samlad resurs används främst förebyggande och hälsofrämjande, så som författningarna anger.

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionens tillsyn tar sin utgångspunkt från olika arbetsområden. Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa bedömningsområden. I tillsynen har det dock framkommit brist i annat område än de som normalt ingår i tillsynen.

Ytterligare brister

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Långseruds Friskola ekonomisk förening att senast den 25 augusti 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av brister

Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Författningar

2 kap. 25 § skollagen

Åtgärder

Rektor ska se till att elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan som samlad resurs inte i tillräcklig grad används främst förebyggande och hälsofrämjande. Av utredningen framgår att den psykolog som är kopplad till skolan endast används vid behov och då främst för åtgärdande arbete kring enskilda elever, exempelvis utredningar. Det innebär att de kompetenser som ska finnas i elevhälsan inte samlas och arbetar tillsammans med det förebyggande och hälsofrämjande uppdraget. Användningen av elevhälsan kan därmed inte sägas uppfylla författningarnas krav.

Enligt skollagen ska det för eleverna finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan

kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 277) anges bland annat följande: Elevhälsans fokus ska inte vara hälso- eller sjukvårdande insatser i snäv bemärkelse utan förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv.

I den redogörelse rektor och huvudman har lämnat till Skolinspektionen inför tillsynen anges att kontakt med psykolog tas vid behov. Rektor uppger i intervju att denna tjänst köps in via konsult och att det är en och samma person som rektor anlitar. Vidare framgår av intervju med rektor att psykologen inte används i det förebyggande arbete som sker vid skolan utan endast i ärenden kring enskilda elever, exempelvis utredningar. Även representanterna för elevhälsan beskriver i intervju att skolan har tillgång till skolpsykolog vid behov i enskilda elevärenden. De uppger dock att de inte känner till att det skulle vara någon utsedd, namngiven person som fyller den funktionen. Representanter för huvudmannen beskriver i intervju att de inte har några problem att få kontakt med psykolog om de behöver det för enskilda elevärenden men att psykologen inte "ingår i det normala teamet". De tillägger att förebyggande elevhälsa är något de ska arbeta mer med. Rektorn uppger i intervju att de inte har funnit någon lösning för att psykologen ska användas för elevhälsans förebyggande arbete, och att detta är en fråga som har diskuterats med huvudmannen.

Motivering till val av verktyg

Långseruds friskola ekonomisk förenings verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Långseruds Friskola ekonomisk förening föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga

beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumentet. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Beslut

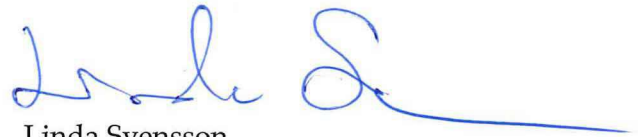
2017-04-07
8 (10)

Dnr 44 - 2016:5141

På Skolinspektionens vägnar

Fredrik Mattsson
Enhetschef

Linda Svensson
Föredragande/Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Långseruds Friskola

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mer information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Långseruds Friskola

Långseruds Friskola är en fristående grundskola med fritidshem belägen i Säffle kommun. Huvudman för skolan är Långseruds Friskola ekonomisk förening (org.nr. 769621-2575).

Huvudmannen för Långseruds Friskola fick den 30 december 2010 godkännande av Skolinspektionen för att bedriva fristående förskoleklass och grundskola motsvarande årskurserna 1-6 (dnr 31-2010:1854). Dessförinnan var kommunen huvudman för utbildningen vid skolan.

Vid skolenheten finns vid tiden för tillsynen sammanlagt 4 elever i förskoleklass och 43 elever i grundskolans årskurser 1-6. Skolenheten leds av en rektor och personalen är organiserad i ett arbetslag. Rektorn är tillika förskolechef för den förskola som också drivs av huvudmannen och som ligger i anslutning till skolan.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen varit i kontakt med Säffle kommun angående kommunens insynsrätt i den fristående skolan. Säffle kommun har inte lämnat några uppgifter angående sin insynsrätt som avser Långseruds Friskola.